

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Socjologia medycyny	
0912/URad/WNMinOZ/ST-NST/D02			Sociology of Medicine	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2023/2024		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		I zimowy		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł D: Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	15 h	1,5 ECTS
		Ćwiczenia	15 h	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²			
	z dyscypliną ³	Nauki medyczne		1 ECTS
Forma nauczania ⁴		Tradycyjna: zajęcia w siedzibie Uczelni		
Wymagania wstępne		Zgodnie z postępowaniem rekrutacyjnym.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Dr hab. n. hum. Zdzisław Jezierski, prof. URad		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail koordynatora		z.jezierski@uthrad.pl		

**EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA
EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Cel kształcenia:	1. Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą socjologiczną dotyczącą społecznych uwarunkowań zachowania człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu medycznego.
Treści programowe. Wykłady⁵	<p>Wykłady: 15 h prowadzonych jako 7 wykładów po 2 h i jeden wykład 1h.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Socjologia jako dyscyplina naukowa. Powstanie socjologii medycyny. 2. Jak poznajemy świat społeczny. Poznanie naukowe i potoczne. 3. Socjologia medycyny na tle socjologii ogólnej. 4. Społeczne aspekty komunikacji między lekarzem pacjentem. 5. Rodzina a zdrowie i choroba. Zróżnicowanie form życia rodzinnego w Polsce na tle Europy. Fazy życia rodzinnego. Patologie dotyczące rodziny. 6. Społeczne uwarunkowania zdrowia i choroby – nierówności społeczne. 7. Stres społeczny a stan zdrowia. 8. Funkcjonalność i dysfunkcjonalność instytucji medycznych. Modele organizacji służby zdrowia.
Treści programowe: Ćwiczenia	<p>Ćwiczenia: 15 h prowadzonych jako 7 spotkań po 2 h i jedno spotkanie — 1h.</p> <p>Celem ćwiczeń jest poszerzenie i dyskusja zagadnień omawianych na wykładzie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czym jest społeczeństwo? Kultura, wartości i normy społeczne w procesie przemian. 2. Społeczne i kulturowe uwarunkowania pracy lekarza. Problematyka roli społecznej i roli zawodowej lekarza. Zachowania w zdrowiu i chorobie. Rola społeczna pacjenta. Modele relacji lekarz-pacjent. 3. Struktura i dynamika rodziny, modele rodziny. Wzory życia rodzinnego. Modele i wzory życia rodzinnego. 4. Rodzina a choroba. Znaczenie informacji o rodzinie dla lekarza. Współpraca lekarza z rodziną. 5. Problematyka dewiacji i patologii społecznej. Teoria naznaczania społecznego. Wpływ stereotypów na efektywność komunikacji między lekarzem a pacjentem. 6. Socjologiczne aspekty starości, umierania oraz niepełnosprawności 7. Rola lekarza i pacjenta w kontekście instytucji medycznych. Ruch konsumencki w medycynie. Prawa pacjenta.
Metody dydaktyczne:⁶	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład Wykłady tradycyjne informujące, z użyciem systemu audiowizualnego. 2. Ćwiczenia <ul style="list-style-type: none"> • Metody podające z użyciem sprzętu audiowizualnego. • Elementy dyskusji..
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład Na ocenę z wykładu składa się frekwencja na zajęciach (20%) i aktywność (80%). 2. Ćwiczenia Na ocenę z ćwiczeń składa się: test w zakresie wiedzy i umiejętności z ćwiczeń (80%), aktywność na zajęciach (10%), frekwencja na zajęciach (100%). 3. Egzamin Przedmiot kończy się egzaminem. Uzyskanie oceny pozytywnej z ćwiczeń w semestrze jest warunkiem koniecznym przystąpienia do egzaminu.
Sposób obliczania oceny końcowej:	Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	<i>Zna aktualny stan wiedzy na temat społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz społeczno-kulturowych różnic i roli stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych.</i>	<i>D.W1 +++ D.W2 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Egzamin</i>	<i>Test, ocena aktywności, zaliczenie udziału w zajęciach.</i>
W2	<i>Zna formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu.</i>	<i>D.W3 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Egzamin</i>	<i>Test, ocena aktywności, zaliczenie udziału w zajęciach.</i>
W3	<i>Rozumie znaczenie zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości w relacji do postaw społecznych, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe oraz zna aktualną koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia.</i>	<i>D.W4 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Egzamin</i>	<i>Test, ocena aktywności, zaliczenie udziału w zajęciach.</i>
W4	<i>Zna zasady i metody komunikacji z pacjentem i jego rodziną, rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem.</i>	<i>D.W5 +++ D.W6 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Egzamin</i>	<i>Test, ocena aktywności, zaliczenie udziału w zajęciach.</i>
W5	<i>Rozumie psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej</i>	<i>D.W7 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Egzamin</i>	<i>Test, ocena aktywności, zaliczenie udziału w zajęciach.</i>
W6	<i>Rozumie funkcjonowanie podmiotów systemu ochrony zdrowia i społeczną rolę lekarza.</i>	<i>D.W8 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Egzamin</i>	<i>Test, ocena aktywności, zaliczenie udziału w zajęciach.</i>
U1	<i>Uwzględnia w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych.</i>	<i>D.U1 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Egzamin</i>	<i>Test, ocena aktywności, zaliczenie udziału w zajęciach</i>
U2	<i>Dostrzega oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz właściwie na nie reaguje.</i>	<i>D.U2 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Egzamin</i>	<i>Test, ocena aktywności, zaliczenie udziału w zajęciach</i>
U3	<i>Wybiera takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla pacjenta.</i>	<i>D.U3 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Egzamin</i>	<i>Test, ocena aktywności, zaliczenie udziału w zajęciach</i>
U4	<i>Buduje atmosferę zaufania podczas całego procesu diagnostycznego i leczenia.</i>	<i>D.U4 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Egzamin</i>	<i>Test, ocena aktywności, zaliczenie udziału w zajęciach</i>

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
U5	<i>Udziela porady w kwestii przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego trybu życia.</i>	<i>D.U9 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Egzamin</i>	<i>Test, ocena aktywności, zaliczenie udziału w zajęciach</i>
U6	<i>Identyfikuje czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznaje przemoc i odpowiednio reaguje.</i>	<i>D.U10 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Egzamin</i>	<i>Test, ocena aktywności, zaliczenie udziału w zajęciach</i>
U7	<i>Komunikuje się ze współpracownikami zespołu, udzielając konstruktywnej informacji zwrotnej i wsparcia.</i>	<i>D.U12 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Egzamin</i>	<i>Test, ocena aktywności, zaliczenie udziału w zajęciach</i>
K1	<i>Krytycznie ocenia własne i cudze działania, przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych, wdraża zasady koleżeństwa zawodowego i współpracy w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych.</i>	<i>K.K9 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Ocena opisowa</i>	<i>Obserwacja, ocena 360°.</i>
K9	<i>Wykazuje odpowiedzialność za swój rozwój zawodowy i wkład w dalszy rozwój nauk medycznych, gromadzi dane o środowisku społecznym.</i>	<i>K.K11 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Ocena opisowa</i>	<i>Obserwacja, ocena 360°.</i>
K3	<i>Przekazuje informacje z zastosowaniem technik komunikacyjnych dostosowanych do różnych odbiorców.</i>	<i>K.K12 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Ocena opisowa</i>	<i>Obserwacja, ocena 360°.</i>
K4	<i>Przekazuje niepomyślne wiadomości z wykorzystaniem specjalistycznych protokołów (m.in. SPIKES, EMPATIA, ABCDE)</i>	<i>K.K13 +++</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Ocena opisowa</i>	<i>Obserwacja, ocena 360°.</i>

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. Krajewska-Kulak E., Wrońska I., Kędziora-Kornatowska K. (red.). 2017. *Problemy wielokulturowości w medycynie*. Warszawa: PWZL.
2. Ostrowska A. (red.) 2009. *Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy*. Warszawa: Instytut Filozofii i Socjologii PAN.
3. Ostrowska A., Skrzypek M. 2015. *Socjologia medycyny w Polsce z perspektywy półwiecza: nurty badawcze, najważniejsze osiągnięcia, perspektywy rozwój*. Warszawa: Instytut Filozofii i Socjologii PAN.

Literatura uzupełniająca

1. Barański J., Piątkowski W. (red.). 2002. *Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny*. Wrocław: Oficyna Wydawnicza ATUT.
2. Kawczyńska-Butrym Z. 2008. *Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość*. Lublin: Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie.
3. Ostrowska A. 2005. *Śmierć w doświadczeniu jednostki i społeczeństwa*. Warszawa: Instytut Filozofii i Socjologii PAN..
4. Piątkowski W., Titkow A. 2002. *W stronę socjologii zdrowia*. Lublin: Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie.
5. Tobiasz-Adamczyk B. 2000. *Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby*. Kraków: Uniwersytet Jagielloński.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. Kontaktowe (IGK)	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach ⁹	-	-	15 h
Udział w ćwiczeniach	-	-	15 h
Udział w konsultacjach	5 h	-	-
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	-	10 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	5 h/ 0,2 ECTS	10 h/ 0,3 ECTS	30 h/ 1,0 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	1,5 ECTS ¹⁰		

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.